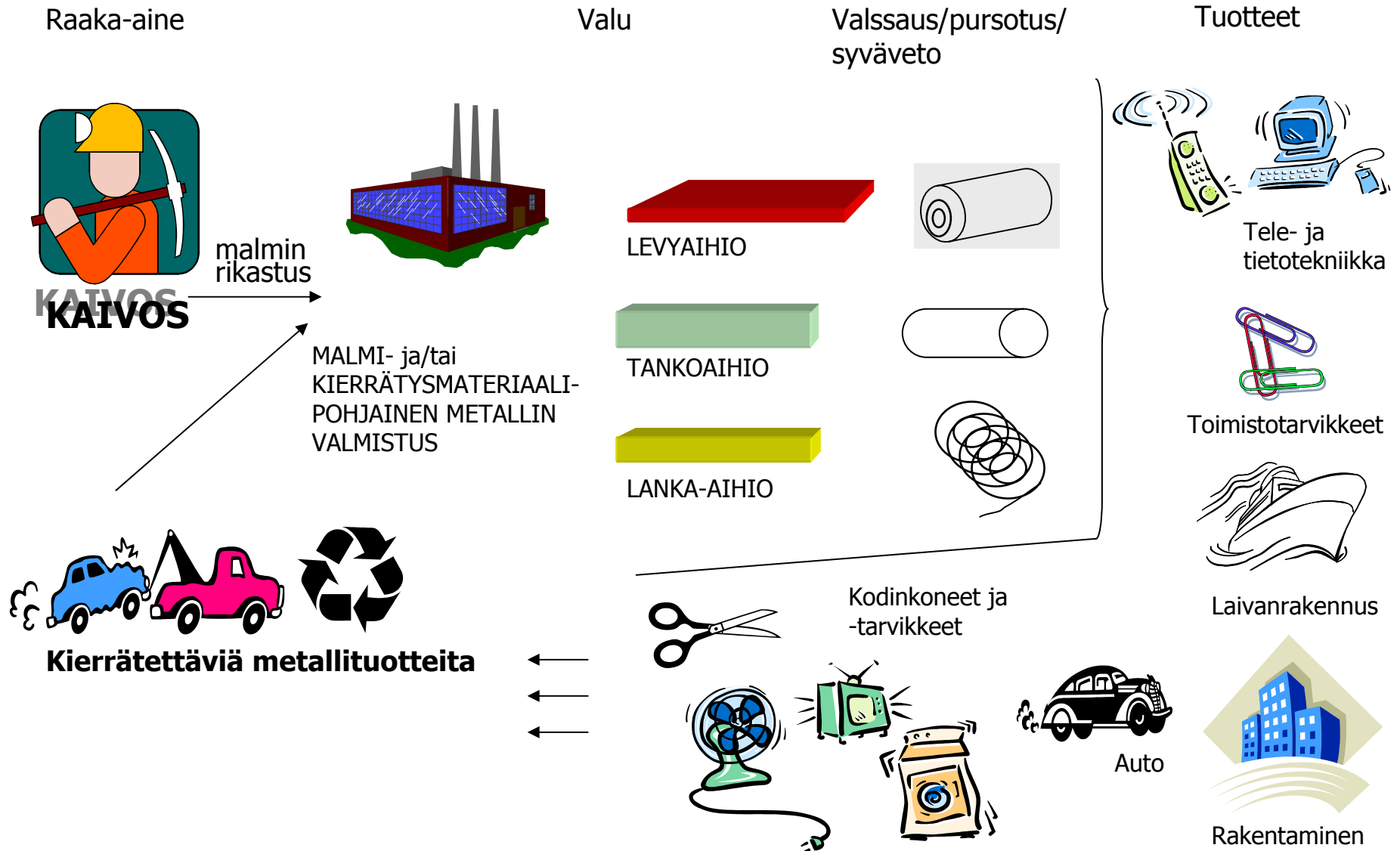
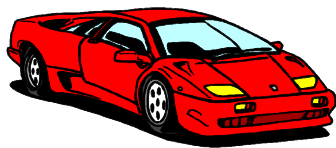

METALLIEN JALOSTUKSEN YLEISKUVA

METALLIN ELINKAARI

5. Metallin käyttötila

4. Metallin muokkaus

6. Korroosio
Kuluminen
Väsyminen

3. Metallin valmistus

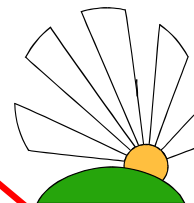
7. Kierrätysmetalli

8. Metallin kierrätys

2. Malmin rikastus

1. Malmin louhinta

9. Jäte

Aika.....

TERÄKSEN VALMISTUS

- seostamaton ja niukkaseosteinen teräs -

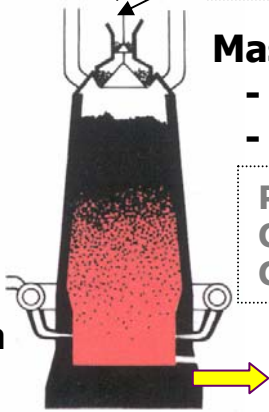
Malmista

Kierrätysteräksestä

Rautarikaste
~ 65 % Fe

Koksi ja kalkkikivi

Masuuni
- sulatus
- pelkistys

Pelkistysreaktiot:
 $C + FeO = CO + Fe$
 $CO + FeO = CO_2 + Fe$

Raakarauta
~ 1450 °C

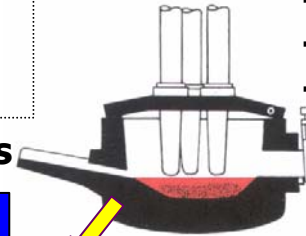

Kierrätysteräs

**Valokaariuuni =
Sähköuuni**

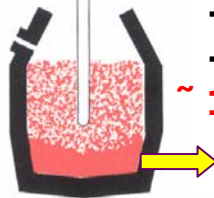
- sulatus
- mellotus
- esiseostus

Sula raakateräs

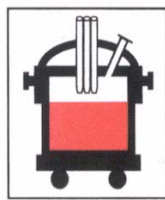
Mellotusreaktio:
 $[C]_{Fe} + [O] = CO$

Konvertteri
- mellotus
- esiseostus
~ 1650 °C

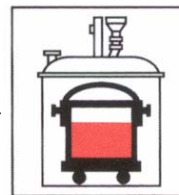

Sula raakateräs

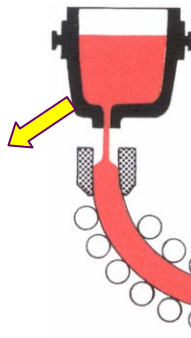
Senkkauuni
- loppuseostus
- lämpötilan täsmäys

**Tyhjökäsittely
(tarvittaessa)**
- vedyn poistoa
- hiilen poistoa

Jatkuvavalu
~ 1550 °C

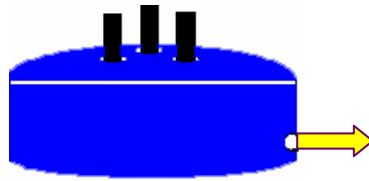
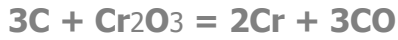

Kuonaa

Teräsaiho valssaukseen

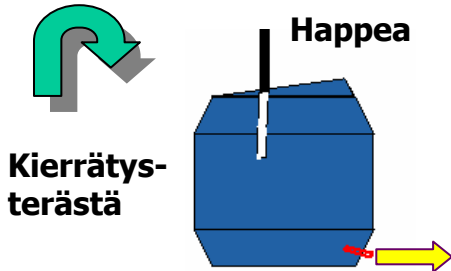
RUOSTUMATTOMAN TERÄKSEN VALMISTUS

Pelkistysreaktiot:

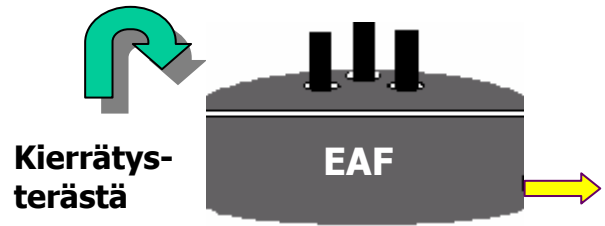
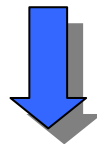
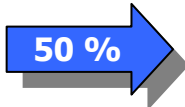
Ferrokromiuuni

- malmirikasteen sulatus sekä pelkistys hiilen avulla **~ 1500 °C**

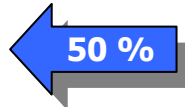
Kromikonverterteri

- piin (Si) ja osittain hiilen (C) poisto **~ 1650 °C**

Valokaariuuni

- sulatus

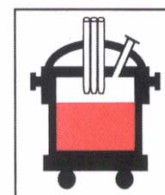
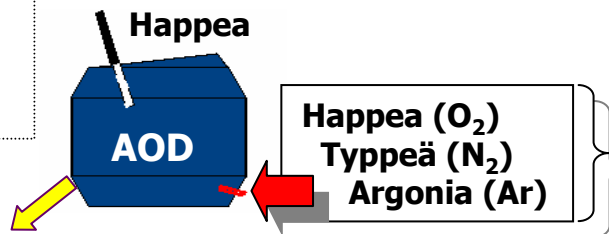
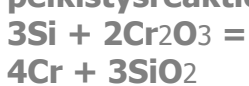
AOD-konverterteri

- mellotus hapella (O₂), kuonan pelkistys piillä (Si) **~ 1600 °C**

Mellotusreaktio:

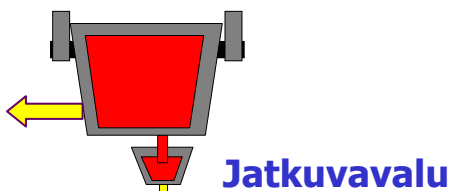

Pelkistys piillä, pelkistysreaktio:

Senkkauuni

- koostumuksen ja lämpötilan lopputäsmäys **~ 1500 °C**

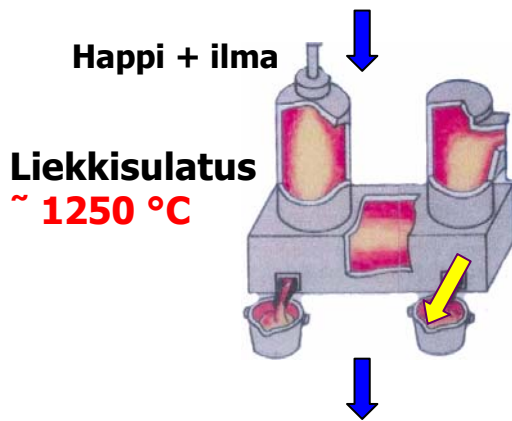
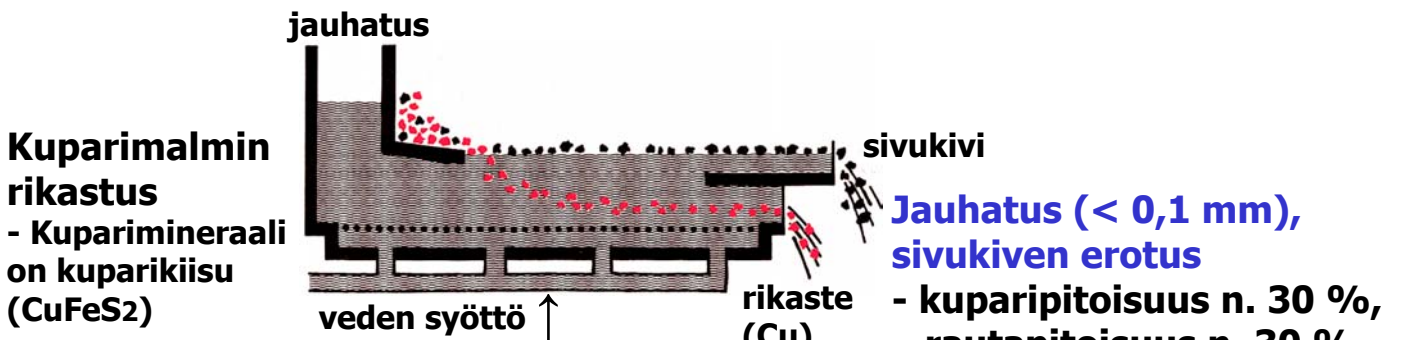

Jatkuvavalu

Kuonaa

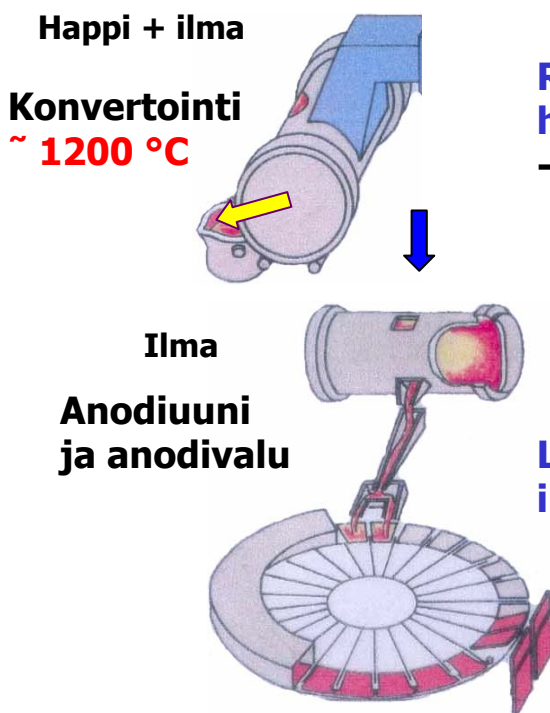
Ruostumaton teräsaihio valssaukseen

KUPARIN VALMISTUS

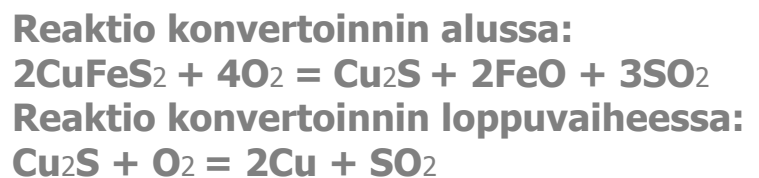
Raudan (Fe) ja rikin (S) poistoa happirikastetulla ilmalla

- malmirikasteen sulaminen, lisäenergiaa ei tarvita
- tuote: kuparipitoisuus n. 70 %, rautapitoisuus n. 10 %, rikkipitoisuus n. 20 %

Raudan ja rikin poistoa happirikastetulla ilmalla jatketaan

- tuote: konvertterikupari

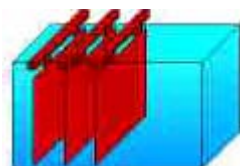
Loppurikin poisto ilmapuhalluksen avulla

- tuote: anodikupari, koko 1m x 1m x 0,05 m
- kuparipitoisuus n. 99,5 %

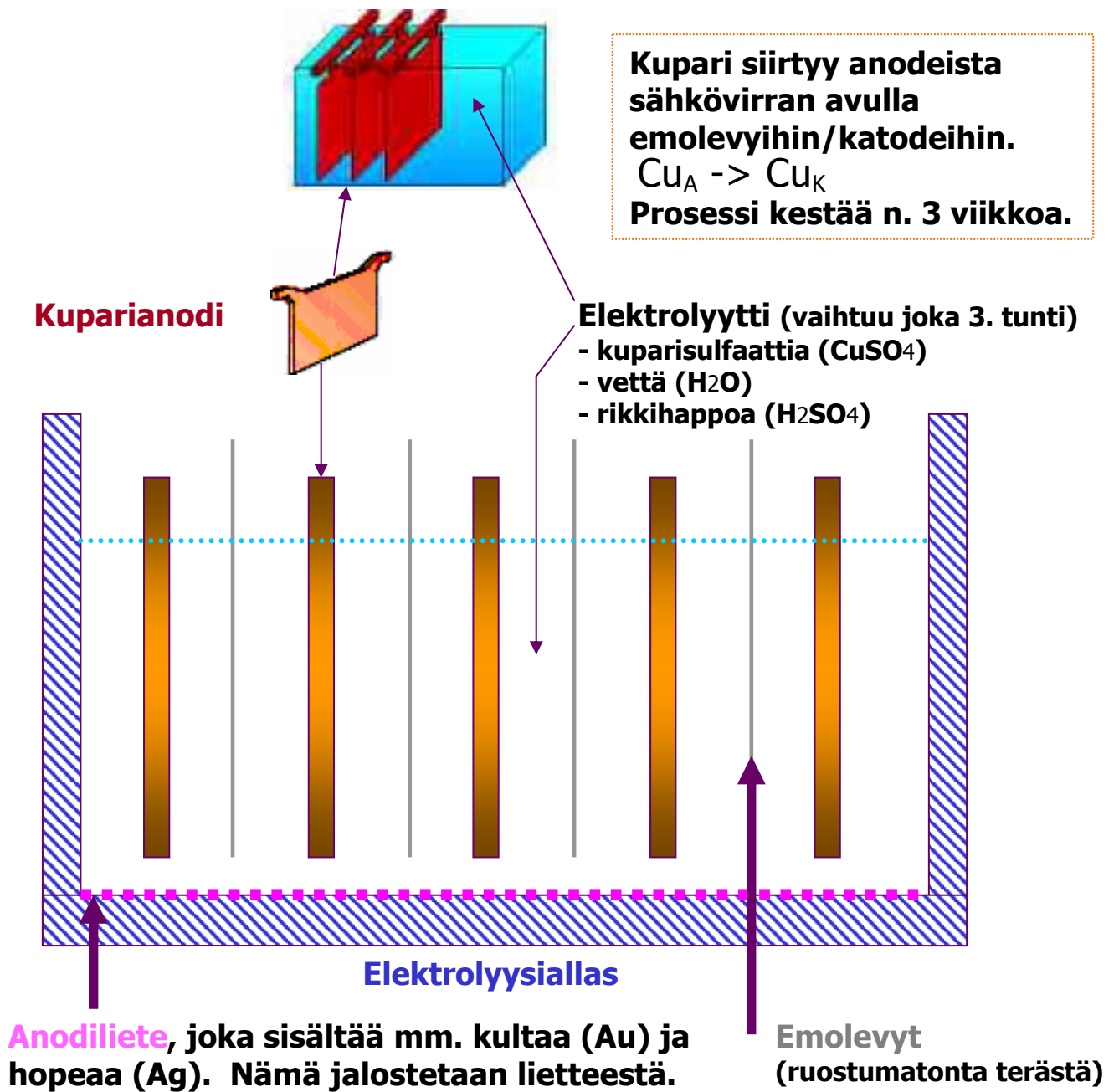
→ Kuonaa

Elektrolyysi

Erittäin puhdas kupari
- kuparipitoisuus 99,99 %

KUPARIELEKTROLYYSI

Emolevy

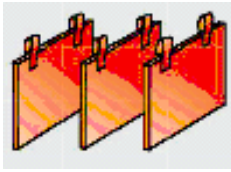
Kuparikatodit

Kuparikatodit irrotetaan emolevyistä.

Katodikupari on erittäin puhdasta (> 99,99 % Cu). Se menee jatkojalostukseen tai myyntiin sellaisenaan.

KUPARIN JATKOJALOSTUS

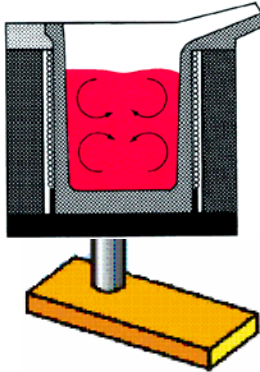

+

Raaka-aineet

- katodikupari 99,99 % Cu
- kuparinen kierrätysmateriaali omasta tehtaasta ja/tai ulkoa

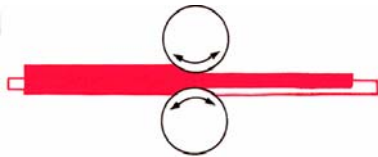

Sulatus ja seostus

- valmis sula **metalli**

Valu

- valmis **valuaiho** jatkokäsittelyyn

Kuuma- ja kylmämuokkaus

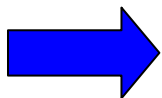
Lämpökäsittely

- esim. hehkutus

Viimeistely

- hionta, harjaus, leikkaus, pinnoitus

Valmis tuote mm.:

